

VOL. 27. ÉV

1929 március 15

DETROIT, MICH.

DONGO

1060—25 STREET, DETROIT, MICH.
ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

6-ik szám

MAGYAR HUSVÉT

HUSVÉTKOR

Irtta: KEMÉNY GYÖRGY.

Feltámadás!

Áhítat vár rád csillogó szemmel;
Asztalt is terít ünneplő ember
S alleluját mond,
Kit a kenyérgond
Marka szorongat bús hétköznapon.
Feledve bánat, morgó gondtenger;
Biztató ének cseng az ajkakon.

Feltámadás!

Veled altatja lelkét az árva,
Kit életszékér gázolt a sárba;
Koldusnép köszönt
S az átoközönt
Hangos könyörgés, harsogó ének
Löki háttérbe. Most térdenállva
Boldogság-hidat épít a lélek.

Feltámadás!

Te vagy a csodás, örök ígéret
S a vágy utait egyre kiméred,
De a ballagó
Földi halandó
Csak csetlik-botlik, míg megy utánad.
Lidércfény nyomán mocsárba téved
S csak iszapos lesz, de fel nem támad.

"Samu" bandista

K. Nénik és Bácsik! Végre mégis csak kitaláltam, hogy mi az én igazi hivatásom. A repülésből még nem engedtem, de a repülés mellett mégis csak bandista leszek. Rájöttem ugyanis arra, hogy nagy érzésem van a zene iránt. A mi nap vasárnap este egymagamban megalakítottam a legújabb jazz-bandát. Összeszedtem egy féltucat bádogfedőt, egy csomó fazekat, tepsit és egy nagy rakás fakanalet s a familia nagy örömeire koncertet adtam. Pengtek a bádogfedők, puffogtak a fazekak, csörögtek a tepsik és a koncert végén a familia bele akart dugni a hidegvizes kádba. Én nagyon meg voltam elégedve magammal, de édesanyám haragosan nézte a zeneszerszámokat, amik közül kétéhasadt két fedő, belyukadt egy fazék és két tepsi s darabokra tört három fakanál. A familia erre gyűlést tartott és elhatározták, hogy nem kapok ajándékot hus-

vétkor, hanem az ajándék árából szerzik be a konyhai szereket, a mik nem birták ki a koncertemen a taktust. Hát nem lehet előbbre menni az ilyen familiával. Még egy nagy dobót szerettem volna szerezni a többi zeneszerszámokhoz, de leszavaztak. Pedig tessék elhinni, hogy ha a nagydobot megvették volna, akkor egy patkány se maradna a -idéken.

A KOVACSICS vendéglője
Ott van a West Jeffersonon,
Nincs előtte cifra vasrács,
Nincsen a tetején torony.
De barátság akad bőven
S aki betér DETROITBA:
Jól teszi; ha az ajtaját
Egész bátran ki-kinyitja.

KOVACSICS LAJOS

6020 WEST JEFFERSON AVENUE.

Buffalóban Tóth Gyulának
Olyan szép a bárja,
Hogy tizenkét határban sem
Akad annak párja.
Aki szomjas, keresse fel;
Kit üldöz a bánat,
Medecinát bura-bajra
Ónála találhat.

708 Tonawanda St. Buffalo.

Vegyes hírek

A magyar sajtóban elhangzott nyilvánosan a revíziós kérdéssel kapcsolatban a hazugság vádja. Most már az a kérdés, hogy ki hazudott? Mert akire rábizonyul a hazugság, az nem igen szónokolhat többet mi közöttünk.

Kiáradt a Duna és elöntötte a magyar alföld nagy részét. Még csak ez kellett a szibériai hideg és influenza után. A szegény magyarra esőtől szakad az áldás.

A **buffaloi** "nemzetgyűlésen" állítólag Török püspök ur is ott lesz. Csak azután ne a közmondásos törököt fogják meg benne a gyűlésezők.

A **New Jersey** állambeli magyar lapok Szövetsége által rendezett magyarországi kiránduláson vegyen részt minél több magyar és vigyen magával minél több amerikai.

Herczeg Ferenc visszavonta a Revíziós Liga elnökségéről való lemondását és így korai volt az örömük azoknak, akik nem szerették látni a hercegeskedést.

Pivány Jenő rossz szakácsnak bizonyult, mert nagyon elsózta a levest és most a fejéhez verik a leveses fazekat.

Toledoban **Virág János**
Semmi jóban nem hiányos;
Akad nála mindenfajta
Hegedű, bőgő meg gyanta
És akit a hideg rázna,
A nótáját kicifrázza
S az is ugrik ötöt-hatot,
Aki talán félig halott.
Ugy lagzira, miként bálra
Szívesen megy a bandája.

2101 Consaul St., Toledo, O.

Ott született **Murguly Gyula**
Nagyecsed lap környékén,
Meg is állja így a helyét
A föld bármelyik vidékén.
Tiszteli a barátságot,
Megbecsüli a vendéget;
Jól teszik hát, akik hozzá
Néhanapján be-betérnek.
8639 DEARBORN AVENUE
Detroit, Mich.

W. H. SCHWARTZ

Első magyar ügyvéd és hités közjegyző Ohio államban. 512 Society for Savings épületében,
Cleveland, Ohio.

Telefonok:
Cuyahoga Central 3350E. Bell Main 5799

Daytoni dolgok

BANKETTET rendezett a daytoni polgári kör és mikor vége volt a bankettnek, az öreg szenedők közül felmentek néhányan a kis terembe és ott egy derék magyarnak 61-ik születésnapját ünnepelték. Jókedve volt mindenkinek s járta a tánc rendületlenül még pedig magyar tánc, román, német és angol tánc, de még rókatáncot járó is akadt. Az egyik fiatalabb bodinak csak egy nóta kellett állandóan:

„Elhagyott a feleségem,

Istenuccse dehogy bánom...”
Végén nem a felesége hagyta el, hanem a tökfedője és csak egy hét mulva adta neki oda a terem gondozója.

Komának hívták a bodit és a keresztelón úgy beszédett a ködmönléből, hogy elnyomta a buzgóság és végigfeküdt a diványon, amihez hozzá volt támasztva a nagybögő. Egyszer felrángatták a komát s mikor meglátta a nagybögőt, azt hitte, hogy egyik ellenség áll ott, nekiszaladt és alaposan felpofozta a bögőt. A pofozás után odaszólt büszkén a bögőnek: „No, te piszkos, hát ellátam a bajodat.” A pofozkodó komá ökle három hétig fájta a pofozás után.

Alaposan beszédett egy miszter a fiatalító majom mirigy levéből és annyira megfiatalodott, hogy meztelen lábbal táncolt egész vasárnap délután. Végre kifáradt és cigarettával szájában végigdől az ágyon. Egyszer csak kigyult alatta a madrac és elkezdett kiabálni az „aptésról” kedves nejének: „Maska! Maska!” Mariska lett volna a miszisz neve, de a miszter ijedtében csak Maskát kiabált. Fel is ment gyorsan a miszisz és ijedten látta, hogy ég a miszter ülőkéje. Eloltotta a tüzet

a miszisz, de mikor harmadszor is megismétlődött a tűz, a miszisz is segítségért kiabált. A segítők azonban levágták a madrac felét és így kialudt a tűz. A misztert a padlóra fektették s csak másnap reggel ébredt fel és csak tejet kért, mert rázta a hideg a sok tűz után.

Kiment az egyik muzsikus a farmra és ott jól beszédett a komló-levéből. A vendégek arra kérték, hogy muzsikáljon, de a muzsikus kiment a kis borjukhoz, kiválasztott egy jóképű bocit, letérdelt előtte és annak muzsikált. A nóta végén így beszélt a bámuló borjuhoz: „Ugye, édes bocikám, te meghallgatsz engem, de a sok beszélő nem akar meghallgatni.” Ezzel megölelte a borjut és sirva bucsuzott el tőle. A borju hála fejében képen nyalta a muzsikust.

Mulatság "Ubrics"-en

Ubricsen nagy mulatság volt és mindenki jól érezte magát. Különösen is széles kedve volt a rendező bizottság egyik tagjának, aki négykézláb járta el a kállai kettést. Két bodit meg annyira megetettek kolbásszal és tökkáposztával, hogy a jól tartott bodik a kisházban ülték végig a mulatságot. Hát vannak még mulatós magyarok ezen a szomorú világon.

Szives tudomásul

Husvét előtt minden hátralékost megkereszteltünk és elküldtük mindenkinek az értesítést. Ha a hátralékosok végre magukba szállnak és beküldik a régenvárf "betegek"-et, akkor a Dongó minden száma olyan nagy lesz, mint volt az előző szám. Ha azonban újból csak a nagyharangra bízzák a fizetést, akkor csak ilyen soványan sántikálhat a Dongó. A hátralékosokon mulik a dolog.

Csalinál a csárda
Ki van festve,
Odajár a magyar
Nappal s este.
Aki oda bemegy,
Sohse reszket s fázik,
Mert a Csáli csárdájában
A jókedv tanyázik.

52 Rano Street, Buffalo, N. Y.

Detroiti apróságok

Biztosan itt a tavasz, mert a természetes Jona már patkózik és szörnyen panaszkodik a rossz üzlet miatt. Ez pedig a tavasz jele, amit a szenes jobban megérez, mint a rigó-madár.

Cser Lajos nagyon büszken nezegeti a piros tojásait és olyan boldog, hogy a Kaiser kutyanak is adott egy új nyakkendőt husvétii ajándékba. Azt mondják, hogy a Kaiser sirt örömben.

Körmendy nyakrafőre sütötte a kalácsokat és dicsekedett a toledoi Tóth Esvány péknek, hogy szépen kel a tészta. Tóth Esvány odamorgott, hogy csak az a tészta kel jól, amelyik elkel.

Kovács virágos úgy szuszogott, akárcsak egy „indsaj”. Nem is csoda, mert annyira kapkodták a virágait, hogy őt magát is csaknem elvitték mákvirág helyett.

A delrayi magyarok erősen készültek az öntözködésre és az összes hordókat megcsapolták.

Akiknek szállítóra van szükségük az öntözködés után, ne feledjék el, hogy vitéz Gészy Jánosok elmuffolják őket borjastól-malacostól együtt.

Sebők tejes is erősen készült az öntözködésre. Elhatározta, hogy tejjel önti meg a misziszeket. Nem kell megijedni, elég víz van a tejben.

Az egyik miszisz husvétii kalapot vett, de nem volt vele meglegedve. Kicsérélte és mikor hazament, a férje kinevette a kalapját. A miszisz a földhöz vágta a kalapot, majd visszavitte a boltba és a pénzt kérte. Azt mondta, hogy nem vesz kalapot husvételre.

Detroiti magyarok

Május 30-án a francia vonal Ile de France nagyszerű hajóján indul Európa felé az a kiránduló csapat, a melynek a népszerű Boross Géza lesz a vezetője. A Boross és Gáty cég tavalyi kirándulása is fényesen sikerült. Akik Európába szándékoznak menni, jól teszik, ha csatlakoznak ehhez a kiránduló csapathoz. A Boross és Gáty cég címe: 8100 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich., ahol hajójegyiket és egyéb szükséges dolgait is beszerezhetik. A jegyek ára New Yorktól Budapestig és vissza 204 dollár 50 cent.

CZIR PALNAL a Medecinen
Van sokféle medecina,
Menjen hozzá, kit hideg lel,
Vagy pedig reszket az ina.
Szivar, dohány és cukorka
Van ám nála elég bőven,
De ádóstej is kerül még
Fohárban is meg köcsögben.
CZIR PAL, — 2807 E. 79 STR.
Cleveland, O.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY

Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
6 hónapra	\$2.00
4 hónapra	\$1.00
Magyarországra egy évre	\$3.00

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July
15th, 1926 at the Post Office at
Detroit, Mich., under the Act, of
March 3, 1897.

Vigyázó János MEGFIGYELÉSEI

HUSVÉTOT ünnepel a keresztény világ. A feltámadást, a tavaszt, az új életre való ébredést köszöntik a földi emberek és nagyokat esznek-isznak az ünnep örömeire, mert a gyomor még a legnagyobb ünnepeken sem enged a követeléséből. És az emberek legnagyobb része csupán csak azért köszönti a sátoros ünnepeket, mert azokon a rendezésnél is jobban megtöltheti a gyomrát. Még mindig nem jutott el az ember odáig, hogy ne a gyomor megtöltését tartsa a legnagyobb földi gyönyörűségnek.

Az amerikai magyarság új életre való keltését célzó "nem-

zetgyűlés" összehívói értekezletet tartottak Pittsburghban és ott megállapodtak a gyűlést szabályozó pontokban. Egyes határozatoknak meglehetősen homályos volta félreértéseket okozott több helyen, de remélhetőleg mielőbb eloszlatják a félreértéseket és a buffalo gyűlés a közös megértés jegyében igyekszik majd elintézni az amerikai magyarság égető kérdéseit.

A közös célért való munkálkodásnál az önző egyéni érdekeknek el kell egyszer hallgatniuk, mert a régi nótára nem táncolhat többé az amerikai magyarság. Ha bizonyos határig sikerül eloszlatni az ellentéteket és egy kaup alá lehet hozni az amerikai magyarság nagyobb részét, akkor lehet még belőlünk valami, ellenkező esetben szép csendesen meghalunk és ezzel el van intézve a dolog.

Nagy baj a dologban az, hogy tulszigoruan messzire mentünk a vádaskodásban, sőt legutóbb a hazugság vádja is elcsattant a nyilvánosság előtt. A vádló és vádlott olyan emberek, akiknek nem szabad játszaniuk a szavakkal. És aki ebben a súlyos vádban alulmarad, annak le kell vonni a következtetést és többé nem szólhat bele az amerikai magyarság dolgaiba. Igazán sajnálatos, hogy amikor főbenjáró

ügyekről van szó, akkor is elragadnak minket az érzelmek loyai.

A husvéti ünnepek alatt a gyomor megtöltésén kívül másra is gondoljon az amerikai magyarság. A feltámadás ünnepén gondolkozzék azon, hogy miként támadhatna fel ebből a tehetetlen vergődésből, ebből a cudar vádaskodás koporsójából jobb sorsra érdemes amerikai magyarság.

SZABÓ PÁL

Grocery- és hentesüzlete
9613 EAGLE AVENUE
Detroitban és környékén nála kapható a legjobb pörzsölt disznó. Rendelésre egész vagy fél disznót házhoz szállít.
Telefonja: Cedar 6115.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetkezéseket elvállal a legfnyesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ FERENC
8027 WEST JEFFERSON
Detroit, Mich.
TELEFON: CEDAR 0175.

EGY PÁL öreg barátunk
Amerikát régen járja,
De a magyar barátságban
Most is alig akad párja.
Szereti a magyar embert,
Megbecsüli a vendéget;
Nem bánják meg, akik hozzá
Néha napján be-benéznek.

8124 Vanderbilt, Detroit, Mich.

NAGY NEMZETI KIRÁNDULÁS AZ ÓHAZÁBA 1929. AUGUSZTUS 3-ÁN SZENT ISTVÁN NAPJÁRA

Egyházi és világi férfiak vezetése mellett a COSULICH LINE

"SATURNIA"

21,000 tonnás nagy fényüzéssel berendezett motoros express-hajóján.

RENDKIVÜLI KEDVEJME NYEK.

MAGYAR UTLEVÉL \$3. AMERIKAI POLGÁROKNAK MAGYAR VIZUM \$2.
MAGYAR KONYHA — MAGYAR ZENE — MAGYAR KISZOLGÁLÁS
OLCSÓ PODGYÁNSZ-SZÁLLÍTÁS — HUSÍTÓ ITALOK

III. oszt. jegy ára Budapestig \$109.05 Oda és vissza \$186.10

A fenti árakhoz \$5.— hadi adó, nem-polgároknak visszatérő \$8.— fejadó hozzászámítandó. — Küldjön azonnal \$20.— előleget, hogy jó helyet biztosíthasson önnek a kirándulás rendezője:

KISS EMIL BANKHÁZA UTAZÁSI IRODÁJA
4TH AVE.—9TH STREET, NEW YORK
VAGY BARMELY FELHATALMAZOTT ÜGYNÖK.

Füstölés Passaic-on

PASSAICON van két jóbarát, mindkettőnek étterme van és pedig közel egymás mellett. A két jóbarát elhatározta, hogy hazai szokás szerint házi-készítésű kolbász meg egyéb disznóság lesz náluk a husvéti ünnepekre. Kimentek együtt a farmra, megvettek egy nagy bolond disznót, a mit az ánglius farmer hűségesen beszállított elevenen. Már tudniillik a disznó is eleven volt meg a farmer is.

Másnap kellett megesnie a nagy családi ünnepélynek, vagyis a disznóölésnek. Egy bodi vállalta a hentesességet, de mivel Passaic-on nem szabad disznót perzselni, így a hentes ajánlatára átszállították az áldozatot Garfieldre, ahol a hentes lakik. Kerítették egy kocsit, feltették rá a hatalmas állatot és alaposan lekötözték, hogy meg ne szökhessen utközben. A tetthelyre érve a hóhér azt ajánlotta, hogy ne vegyék ki a kocsiból a disznót addig, amíg le nem szurták. Ugy is történt. A hentes odanyomott neki a nagykéssel, azután megperzseltek a disznót, majd pedig újból feltették a kocsira és huzták meg tolták hazafelé Passaicra.

Mikor a vasuti kereszteshez értek a halottvivők, a kis kocsi kereke a sinek közé akadt, pedig éppen egy vonat közeledett feléjük. A halottvivők egyike elkezdett kiabálni a vasuti őrnék:

— Szé miszter, stap trén, máj pig, máj pig!

A vasuti őr megértette, hogy mi-

BEKÖSZÖNTÖTT A TAVASZ és itt van a kertiveteményezés, a festés és a takarítás ideje. Üzletünk teljesen el van látva mindenféle szükségleti tárgyakkal, a főzőkanáltól kezdve a legszebb és a legmodernebb gázkályhákig. A kereti szerszámtól kezdve mindenféle, akár építésnél, vagy a gyárakban szükséges szerszámokig. Vetemény, virág és fűmagok nagy választékban, ugyszintén műtrágya bármely mennyiségben.

Lowe Bros. festékek és várnishok rendkívüli nagy választékban. — Festékeket és várnisholást illetőleg, tanáccsal bármikor szívesen szolgálunk.

GEGUS TESTVÉREK

vas, festék és házi szükségleti cikkek kereskedése

8009—13 W. JEFFERSON AVE.
Detroit. — Telefon: Cedar 1184.

ről van szó és kitűzte a veres zászlót s így ép bórral került haza a disznó a bodikkal együtt. A hentes nagybúszkén feldarabolta a disznót, besózta óhazai szokás szerint s azután a gazdáknak lelkükre kötötte, hogy tizenkét napig forgassák meg a hust a sós lében s azután füstöltesék ki rendesen.

A kávéházasok tíz napig nagy szeretettel forgatták a tetemet s a tizedik napon kitétek a kávéház ablakába egy írást, hogy aki jól érti a füstölést, az jelentkezék azonnal. Jelentkezett is egy bodi, aki nagyon köpte a markát, hogy ő kifüstöli a hust óhazai szokás szerint, merthogy ő kéményseprő volt az óházában. A füstölésére nem kér semmi fizetést csak a napi evést meg az ivást. A vendéglősök megörültek az olcsó ajánlatnak és rögtön felfogadták a kéményseprőt, aki hatalmas tüzet rakott, majd pedig elfojtotta fűrészporról és megkezdődött a füstölés. A kéményseprő bodi minden öt percben beállított hol az egyik, hol a másik vendéglőbe és panaszkodott, hogy a füst igen marja a torkát. És ivott szakadatlanul, egyik helyen ködmönlevet, a másikon pedig szőlőlevet „csészér“-nek.

Mikor már vagy harminc porciót bevágott a bodi, elaludt a füstölőnél s egyszer csak a szomszédok lármázva futottak a vendéglősökhöz azzal a hírrel, hogy ég a füstölő. A kávéházas urak lélekszakadtan futottak s mikorra a füstölőhöz értek, a kéményseprő bodi is felserkent s nagynehezen eloltotta a tüzet, de akkor már korommal égtek a drága disznóságok. Megszólalt nagybúsan az egyi vendéglős:

— No, Józsi, rajtad csakugyan meglátszik, hogy kéményseprő voltál az óházában. Most már kiséperheted a füstölőt.

A bodi így vágott vissza nagybúszkén:

— Hát kávéházas urak, jobb munkát nem várhatnak fizetés nélkül.

Erre azután öszeszedett a 280 fontos disznó maradványaiból egyegy tányérra valót és bevitte a két miszisznek a következő szavakkal:

— Itt van a disznó, már meg is sült, tessék feltálatni a vendégeknek vacsorára.

De akkor már szaladt is kifelé, a seprük meg utána. A kávéházas urak sem igen szeretik, ha valaki megkérdézi tőlük, hogy mikor fognak megint sunkát füstöltetni óhazai módon.

FÖLDIKEM!

A felcserek szabaditsanak meg a husvéti kolbásztól, ha elkívánod a Dongó beteget.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Dongo published Semi-monthly at Detroit, Mich., for April 1929 State of Michigan, County of Wayne.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared George Kemeny, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the owner of the Dongo, and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24 1912 embodied in section 411; Postal Laws and Regulations; printed on the reverse of this form to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Name of Publisher George Kemeny, Post Office address: 1060—25th Street.

Editor George Kemeny, Managing Editor none. Business Managers — none.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and address of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and address of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address as well as those of each individual member must be given).

George Kemeny, 1060—25th Str.

3. That the known bondholders, mortgagees and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state) — None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities, in a capacity other than of a bona fide owner; and that affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the shown above is. (This information is required from daily publications only).

GEORGE KEMENY,

(Signature of editor, publisher, business manager, or owner.)

Sworn to and subscribed before me this 20th day of March 1929.

CHARLES FOELDY,
(My commission expires December 1st 1931.)

**Andó János magyar ember,
Aki garast foghoz nem ver;
Megbecsüli a vendéget,
Akár magyar, akár német.
Ki elkerül Toledóba,
Menjen hozzá egypár szóra;
Mert hát szóból ért az ember,
Legkivált a magyar ember.
421 Whittemore St., Toledo, O.**

**Marodánál a kuglizó
Vigan kopog nappal-este,
Még a tükörnél is simább
Ott a kuglipálya teste.
Aki nála derekasan
Ki-kilökdösgeti magát:
Nem fogdossa ifju Lujza
Annak soha izmos nyakát.
1922 Consaul Str. Toledo, O.**

Muffol Miska főburdos szavaltai

ELGYÜTT mán a husvét is oszt nem kell tovább bütölni. Na, hát ki is tesztek magamér, oszt úgy végiglocsolom a misziszeket, hogy soká megemlegetik.

A frenklini miszter összehorgolt a misziszével oszt igen osztogatták egymásnak a csárdásokat. De hogy a miszter vót erősebb, hát a nóta vége allett, hogy a zegész kicsin véres vót a miszisz orrától. A miszter nagylegényesen rágyujtott erre a nótára:

„Mer a magyar, ha térgyig jár
A vérbe, a vérbe, de a vérbe:
Mégse sóhajt fel
A csillagos égre.“

Összeesett a frenklini főburdos egy másik bodival, akit meztláb úgy kivágott akárcsak a 21-et. Mikor azután elment a főburdos munkába, a kivágott bodi visszatért a házba, ahol vissza is fogadta a miszisz, de csak úgy, ha szerez egy liter holdvilágot. A bodi el is ment, kerített is egy üveggel a holdvilágból, de otthon azt mondta a miszisznek, hogy abból bizony nem iszik. Erre a miszisz kapta a seprüt, kizavarta a bodit és utánavágta a köpöcsészét. A kikergetett bodi pedig az utánavágott köpöcsészével bevett egypár ablakot. Hát ilyen szépen mulatoznak Frenklinben.

No de elég is ebből ennyi, mer öntözkönni megyek oszt bódog husvétit locsolást kívánok minden miszisznek.

Kiss Károly boltjában
Kapható sok minden:
Friss hus a javából
S füstölt lóg a szegen.
Tej, tojás és turó,
Zöldség s gyümölcsféle
Vár ott a jóképű
Magyar menyecske.
9008 Dearborn, Detroit, Mich.

A település

Az Egyesült Államokban a település nagyobb mérvben 1894-ben indult meg. Akkor hirdette nagyban a Szabadság a Georgiai Buda-telepet. South Bend, Ind.-ból 13 család indult Bog-nár Mihály vezetése alatt Georgia államba. De egy éven belül ki gyalog, ki kölcsönpenzen, megtörve került vissza, hogy az Oliver ekegyárban tovább robotoljanak.

Azóta számos telepítési kísérellettel foglalkoztak egyes lelketlen kalandorok. Nem az volt a főcéljuk, hogy a szegény, szorgalmas, hiszékeny települő boldoguljon, othont nyerjen, hanem, hogy dollárjaiktól teljesen megfosszák.

A floridai települési láz újabb keletű. Sok magyar család elment és csak csalódás és veszteség volt osztályrészük, mert nem választották meg a települők részére az alkalmas és jó földet.

Egy igen tisztességes és ma is real-estates ember Clevelandból, 160 családot vitt le Floridába, 6 mértföldnyire Hastings-től (a legjobb krumpli termelő vidék). A míg a hastings-i farmer egy acreből mütrágya nélkül 125 hordó burgonyát nyert, addig az újabb telep szerencsétlen farmerjei csak 50 hordó burgonyát tudtak termelni. Pedig a mütrágya \$55-ba, a magburgonya pedig \$45-ba került acre-ként. Így a települő a mag és a trágya árát visszakapta ugyan, de saját munkájáért egy cent sem jutott a konyhára.

Itt nem a rossz szándék, hanem a járatlanság volt a csalódás oka. Mikor látták a települők a krumpli gyönyörű dus indáját: a terméskilátást kitünőnek vélték. De mikor jött a krumpliszüret: rettenetes volt a csalódás. A gyönyörű vidéket, földjeiket valamint a befizetett \$1500-rt otthagyták. Szomorú és drága csalódás.

A mai Albany (Árpádhon) Louisianaba, Zboray Tivadar harmadmagával még 1893-ban

randult le St. Louis-ból. A Breckenridge Lumber Co. vettette őket \$1.15-ért napszámra a iureszmalomba. Zboray ur mindent elkövetett, hogy népünket telepítésre bírja, de hirdetés meg fizetésért sem közölték a lapok. A Szabadság pedig artonaborut indított Zboray és telepítése ellen.

Zboray barátom meghívására, Dobos Miklós loraini és megboldogult Csánfordy József fairporti honfitársammal 1904 nyarán kirándultam. Megállapítottuk, hogy a föld termőképessége kitünő. A természet és a körülmények szinte összejátszottak arra, hogy itt szülessenek meg a kontinens legrentábilisabb farmjai.

Igy indult utnak az első 42 családból álló települő karaván nagytiszteletű Csutoros Elek clevelandi ref. lelkész és saját magam kíséretében és november hó 3-án Hammond, Louisianaba fogadtak az árpádhoni telepesek. Aztán jött a további fejlődés. Így lett Árpádhon a legnagyobb magyar telep Amerikában.

Ma még bátran mehet oda, akinek legalább ezer dollárja van és jövőjét, otthonát meg alapíthatja. Ott a kitünő földet olcsón megvásárolhatja. A föld ára 40—50—60 dollár acre-ként.

Aki réezt akar venni az április 9-iki strawberry szüreti kirándulásban, melyet ALBANY, LOUISIANA-ba vezetnek, ahol meggyőződhetnek mindarról, a mit itt olvastak, forduljanak bővebb felvilágosításért FECSÓ IMRÉHEZ, 9638 Lorain Ave. Cleveland, O.

Ha közelebbiek érdeklődnek, személyesen is felkeresem.

VELÜNK TARTANAK?

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

FECSÓ IMRE

9638 LORAIN AVENUE,
Cleveland O.

Szót kérek!

MEGIRTAM a minapában, hogy a clevelandi Kossuth szobor leleplezése alkalmával a Nemzeti Szövetség disz-zászlaját hozó, daliás Zseny József volt az, aki felvetette itt a budapesti Washington-szobor eszméjét. A gondolat megtetszett Kohányi Tihamérnak, ráütötte a saját bélyegét és megindult a Washington-szobor mozgalma az amerikai magyarság megkérdezése nélkül. Volt ugyan valamelyes értekezlet a clevelandi Hollenden szállóban, de csak inkább úgy a forma kedvéért, mert az értekezleten jelen voltak legnagyobb része hűségesen leszavazott az előzetes utasítás szerint.

Volt ugyan egy maroknyi ellenzék, amelynek az volt az óhajta, hogy a mozgalom ne legyen a Szabadság háziügye, hanem az amerikai magyarság mozgalma és ha már szobrot emelünk George Washington-nak, legyen az hatalmas, művészi alkotás és adjon össze az amerikai magyarság legalább 100 ezer dollárt erre a célra. Az ellenzéki magyarok engem kértek arra, hogy adjam elő óhajukat a gyűlésen. Elő is adtam s a gyűlés általános helyesléssel fogadta a felszólalást. Már-már úgy látszott, hogy sikerül a dolog és valahogyan össze lehet hozni az amerikai magyarságot az együttműködésre, de nem úgy történt. A gyűlést vezető Kohányi nagymérgesen kikelt a javasolt dolog ellen és minden további megbeszélés nélkül egyszerűen leszavaztatta a gyűlést, amelynek nagy többsége úgy döntött, hogy a mozgalom maradjon a Szabadság kezében.

Csaknem eldőltem a csodálkozástól, amikor azt láttam, hogy olyan magyarok szavaznak a kisebbség javaslata ellen, akik a javaslat előterjesztésekor a legjobban tapsoltak és a kik az értekezlet előtt erősen hangoztatták, hogy így meg amúgy "a Washington-szobor az egész amerikai magyarság ügye". Szavazás után oda mentem az egyikre és megszólítottam:

— Hát András bácsi, maga is a helyes dolog ellen szavazott?!

Nagyot nézett az én András bácsim, még nagyobbakat nyelt és azután teljes őszinteséggel így adta meg a magyarázatot:

— Látja, mi szegény munkás emberek vagyunk és csak úgy jöhettünk el a gyűlésre, ha valaki megfizeti a napidijunkat. A napidiját pedig Kohányi ur fizeti, hát úgy szavazunk, ahogy ő akarja.

Igy intéződött el a Washington-szobor ügye és így lett belőle házi mozgalom, amitől az amerikai ma-

gyarság egy része távortartotta magát s az "Amerikai Magyar Népszava" természetesen nemcsak nem szólt a mozgalom mellett, hanem ellenezte úgy, ahogyan lehetett. Ugyanúgy történt az elintézés, mint a későbbi Kossuth-szobor mozgalomnál. Így azután nem is csoda, ha pártokra oszlott az amerikai magyarság és ebből kifolyólag megtörtént az, hogy a budapesti Washington-szobor leleplezésénél se Magyarországon, se pedig Amerika nem képviseltette magát hivatalosan. Ha jól emlékszem, gróf Apponyi Albert akkor miniszter volt, ki is ment a Vampetics vendéglőben rendezett ünnepi ebédre, de nagyon hangoztatta, hogy ő csak mint magánember jelent meg az ünnepen.

Ezt csak azért említem meg, hogy lássa a későbbi nemzedék a mai bajok forrását és értse meg, miért nem lehet egy kalap alá hozni az amerikai magyarokat. Semmiféle személyes ok nem diktálja nekem ezeket a sorokat, pusztán azt szeretném, hogy az újabb megmozdulás alkalmával a multon okulva üssük nyélbe dolgainkat.

A jövőben majd elmondok még egyet-mást a régi időkből.

Magyar szeretettel

KEMÉNY GYÖRGY.

Lackawanna nem valami
Csodálatos város,
De a magyar becsület ott
Barátsággal páros.
Ki nem hinné, hogy ez így van,
Miért himezhámoz?
Megtanulja, ha betekint
Ott Hetey Pálhoz.
1546 Hamburg Turnpike
Lackawanna, N. Y.

Géczy János muffol
Mindent a nap alatt:
Házibutort, kuffert,
Tornyot vagy házfalat.
Kit ő muffol, annak
Nincsen semmi gondja,
Mert a holmit, ha kell,
Piripócsig hordja.
8105 Thaddeus St., Detroit, Mich.

HA pénzt akar az óházába küldeni; ha kényelmesen kíván az óházába utazni; ha rokonait akarja hozatni; ha bármilyen óhazai ügyet szakszerűen szeretne elintézni:

HA házat, farmot vagy bármilyen üzletet akar vásárolni vagy eladni és autóját, házat és üzletét be akarja biztosítani: UGY forduljon bizalommal irodámhoz, ahol minden ügyében a legnagyobb pontossággal és szakértelemmel szolgálom ki mindig a legmértányosabb díjazás mellett

HORKAY J. LAJOS

hajójege, pénzküldő, Real Estate és biztosítási irodája
313 MAPLE STR. — Perth Amboy, N. J.
(Szemben a postával)

Angó Géza

Egyszerű bányász volt.
Megölte a bányá.
Siratják: a fia,
Felesége s lánya.
De csak tovább forog
Minden a világban;
Ki törődik azzal,
Hogy eggyel több a sir
Nagy Amerikában.

Csizmár Mike Toledoban
Lakik olyan régen,
Hogy a csillag is meg-megáll
Felette az égen.
Ha a magyar megáll nála,
S odadől a bárhoz,
Régi idők bucsut járnak
A lelki határhoz.

2034 Genesee St., Toledo, O.

DOMBY M.

8021 Holton Ave. Cleveland, O.
A leghiresebb magyar muffoló
Clevelandban, aki még a holdvilágot is elmuffolja. Még pedig ha kell, akár Piripócsra. Telefonáljon: Pennsylvania 502-J.

Krisztián Györgyéknel
Nem busul a vendég
S nincs olyan fázós, hogy
Meg ne melegednék.
Aki busul s fázik:
Nézzen be hozzájuk
S ismerje meg igaz,
Magyar barátságuk.
948 West End. Detroit, Mich.

AMERIKÁBAN

a legrégebb és legnagyobb magyar
TEMETKEZÉSI INTÉZET

Elvállal temetéseket és balzsamozásokat. Koporsó-raktára a legjobban berendezett a városban. Kényelmes betegszállító kocsik állanak a közönség rendelkezésére.
Lakodalmakra és keresztelőkre a legjobb gépkocsik kaphatók

JAKAB ISTVÁN

8923 BUCKEYE ROAD
Cleveland, Ohio.
Telefon szolgálat nappal és éjjel.

A KISS JÁNOS üzletében

Mindenféle jó kapható:
Hus, hár, tojás, magyar kolbász,
Zöldség, fűszer, kanálartó.
Tudja meg az egész országot:
Van olyan juhturó nála,
Hogy ki egyszer megkóstolta,
Hóttig egyre azt kívánja.

2121 CONSAUL ST., Toledo, O.

Veterán Pesta ÉS ZÖLDFÜLŰ MARCI

MMARCINK, hát lassankint a husvét is elgyütt mán oszt mahónap a hideg is elmulik, aki nem baj, mert elég vót mán belüle. Ugy érzi magát itt a zember, minlha csak Szibérijába vóna, oszt igazán el kék mán menni valami melegebb hejre, mer itt mindég tél lesz nemsokára. Mondok el kéne menni Lujza Annába, ahun sok magyar van osztég nem is bánták meg, hogy elmentek oda. Mer ott nem császolik ki a zembert a sapsbul meg a bányábul mihint egy kicsinyt öregedni kezd. Errefele mán nem igen van becsületi a zöreg legényeknek.

Lám a Bartók János öreg cim-bora is itt hagyott minket oszt elment oda, ahun nem kell ujságot árulni. Hej, mahónap mán hirmondó se marad a régi szenvedőkéből, akik annyit dolgoztak itt a magyarokér, de a végén mégse sok vót a becsület, oszt kicsászolták őket. Nem is vót a régi ember Bartók János a kicsászolás óta, mer igen fájt neki, hogy oda-atta a fijatalságát, oszt öreg korába kiatták a zuttyát. De hát ijjen a világ, hogy nincs becsületye a régi munkásnak.

Mozogj no, Marcink, oszt öb-liccsük le eszt a keserüségét, mer mahónap mink is elmehessünk zabot hegyezni

Záhm Palinál Buffaloban
Van ám gyógyszer bőven;
Meggyógyulhat, kit forgatnak
Ágyon lepedőben.
Nézzen be hát hozzá bátran,
Aki szomjas, éhes;
Záhm Palinál hamarosan
Ujra emberré lesz.
223 Katherine St. Buffalo.

A "Dongó" postája

P. J. A betegekért és a tréfákért köszönet. Kérünk belőlük minél többet.

M. H. Az illetőknek azért nem hiszünk, mert többször hazugságon értük őket.

Többeknek. Tessék a hátralékosoknak szólni, nem rajtunk mulik a dollog. Levegőből lapot nem lehet kiadni.

K. L. A legparádásabb magyarok azok, akik mindenütt feszítik a mellüket, de a cselekvésből nem veszik ki részüket.

Boross és Gáty

HAJÓJEGY, — PÉNZKÜLDŐ
KÖZJEGYZŐI ÉS REAL
ESTATE IRODÁJA

8100 WEST JEFFERSON
CARY STREET SARKÁN

TELEFON: CEDAR 1863.

A MAGYARSÁG SZIVES
TÁMOGATÁSÁT KÉRIK

Boross és Gáty

SZANYI DAVE Clevelandban
Talpig magyar gyerek.
Szoretik is őt a
Jókedvű emberek.
Kinek bánata van,
Térjen be hozzája
S hamarosan csárdást
Jár majd a bokája.
2825 EAST 79 STR. — Cleveland, O.

CSER LAJOS

8126 W. JEFFERSON AVE.,
Detroit, Mich.

Kapható nála: szivar, dohány, cukorka, kés, borotva, pápaszem, pipa, játékszerek és revolverek. Akinek munició kell ebben a száraz világban, hát csak szóljon neki. Vidékről érkezők keressék fel üzletét.

Boldis-nál a jókedv
Nincs lakatra verve,
Barátsággal néz ő
A magyar emberre.
Minden magyar ember
Ismeri Buffaloban,
De a vidéki is
Fürödhet a jóban.

Boldis M. 174 Austin St.

Fazekas Pistánál
Senki nem kesereg
Mert hiszen Fazekas
Tréfás gönci gyerek.
Nála a bánat is
Táncos kedvű marad
S marokra szoritja
A talpas poharat.

511 Ontario St., Buffalo, N. Y.

5 NAP A TENGEREN

MAGYARORSZÁGBA

VAGY ONNAN IDE CHERBOURGON VAGY BRÉMAN AT
a legnagyobb és leggyorsabb német hajókon:

BREMEN ÉS EUROPA

HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR

Leszállított áru harmadosztályu oda-vissza jegyek. — Kényelmes és közvetlen vasuti összeköttetés Európa minden részébe

RENDSZERES HETI NÉPSZERŰ LLOYD HAJÓKKAL HAJÓJÁRATOK

Visszautazási engedély ügyében és más felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy

NORTH GERMAN
LLOYD

1215 Washington Blvd. Detroit.

